

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Čj.: UPCR-2024/92149-20000403/2

Poskytnutí informací o posuzování příjmu z buskingu (pouličního umění) v oblasti nepojistných sociálních dávek a v oblasti zaměstnanosti

Žádost:

ze dne 6. 8. 2024

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel žádá o informace, zdali a jak se řeší příjem z buskingu, kdy zejména členové jedné etnické třídy (Romové) jsou neustále na Václavském náměstí, tam jim turisté odevzdají velké množství finančních prostředků. Prosí o sdělení, jak se s tím pracuje s ohledem na daně a zejména pak nároku na sociální dávky – zdali je to zohledněno. V případě negativní odpovědi (neřeší se to) prosí o sdělení, zdali náš úřad plánuje s tímto problémem něco dělat či co s tím může dělat on, jakožto občan.

Odpověď Úřadu práce České republiky, generálního ředitelství:

Podle vyjádření Odboru zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek GŘ ÚP ČR, do jehož věcné působnosti předmětná problematika spadá, **vychází Úřad práce ČR při posuzování příjmu z buskingu (pouličního umění) v oblasti nepojistných sociálních dávek a v oblasti zaměstnanosti z těchto právních předpisů:**

- zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), viz zejména § 10 odst. 1 písm. n) a § 10 odst. 3 písm. c) bod 5,
- zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), viz zejména § 9 odst. 3 písm. d),
- zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), viz zejména § 5 odst. 1 písm. a) body 2 a 4,
- zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), viz zejména § 9 odst. 1 písm. c),
- zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“), viz zejména § 7 odst. 1 písm. b) a e),
- zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), viz zejména § 25 odst. 1 písm. b) a § 39 odst. 1.

Podle zákona o daních z příjmů je příjem z buskingu považován za bezúplatný příjem (dar). Patří mezi tzv. ostatní příjmy. Bezúplatné příjmy nabyté příležitostně jsou od daně osvobozeny, pokud jejich úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku 50 000 Kč.

Pokud by busking byl prováděn v rozsahu, který vyžaduje ohlášení finančnímu úřadu a České správě sociálního zabezpečení, jakož i zdravotní pojišťovně, bude osoba provozující busking považována za osobu samostatně výdělečně činnou. Podle zákona o důchodovém pojištění se totiž výkonem samostatné výdělečné činnosti rozumí mimo jiné výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů, s výjimkou činnosti, z níž příjmy jsou podle zvláštního právního předpisu samostatným základem daně z příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daně.

Při posuzování nároku na dávku státní sociální podpory a její výši se podle zákona o státní sociální podpoře započítává jak bezúplatný příjem, tak příjem ze samostatné výdělečné činnosti, pokud podléhají dani z příjmu (jsou předmětem této daně a nejsou od daně osvobozeny). Při posuzování nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi a její výši se podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve spojení se zákonem o životním a existenčním minimu, vždy započítává jak bezúplatný příjem, tak příjem ze samostatné výdělečné činnosti, a to ve výši 100 %.

Osoba samostatně výdělečně činná nemůže být podle zákona o zaměstnanosti uchazečem o zaměstnání. Nemůže proto ani pobírat podporu v nezaměstnanosti, protože tato podpora náleží pouze uchazečům o zaměstnání.

Posouzení toho, zda busking v konkrétním případě je či není takového charakteru, který by zakládal povinnost přihlásit výkon činnosti na finanční úřad a odvádět odvody na sociálním pojištění, není v rozhodovací kompetenci Úřadu práce ČR. O této skutečnosti rozhoduje správce daně, který pak předá informaci správci pojištění.